

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 147/25

Luxembourg, 25. november 2025

Sodba Sodišča v zadevi C-713/23 | Wojewoda Mazowiecki

Državljanstvo Unije: država članica je dolžna priznati zakonsko zvezo dveh istospolnih državljanov Unije, ki je bila zakonito sklenjena v drugi državi članici, kjer sta ta državljana uresničevala svojo svobodo gibanja in prebivanja

Poljska državljana, ki sta zakonsko zvezo sklenila v Nemčiji, sta predlagala vpis svoje listine o sklenitvi zakonske zveze v poljski matični register, da bi bila njuna zakonska zveza priznana na Poljskem. Pristojni organi so jima to zavrnilo z utemeljitvijo, da poljsko pravo ne dovoljuje zakonske zveze med osebama istega spola. Sodišče, ki mu je vprašanje v zvezi s tem predložilo nacionalno sodišče, je menilo, da je zavrnitev priznanja zakonske zveze dveh državljanov Unije, ki je bila zakonito sklenjena v drugi državi članici, kjer sta ta državljana uresničevala svojo svobodo gibanja in prebivanja, v nasprotju s pravom Unije, ker se s to zavrnitvijo kršita ta svoboda ter pravica do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja. Države članice so torej za uresničevanje pravic, ki jih podeljuje pravo Unije, dolžne priznati zakonski stan, zakonito pridobljen v drugi državi članici. Vendar pa je Sodišče poudarilo, da ta obveznost ne pomeni, da je treba istospolno zakonsko zvezo uvesti v nacionalno pravo. Poleg tega imajo države članice polje proste presoje, da izberejo način priznavanja take zakonske zveze. Vendar pa mora država članica, kadar se odloči za to, da predpiše en način priznavanja zakonskih zvez, sklenjenih v drugi državi članici, kot je vpis listine o sklenitvi zakonske zveze v matični register, ta način uporabiti tudi za zakonske zveze, sklenjene med istospolnimi osebami.

Poljska državljana, ki prebivata v Nemčiji in od katerih ima eden tudi nemško državljanstvo, sta leta 2018 v Berlinu sklenila zakonsko zvezo. Ker sta želela oditi na Poljsko in tam prebivati kot poročeni par, sta zaprosila za vpis¹ listine o sklenitvi zakonske zveze, izdane v Nemčiji, v poljski matični register, da bi bila njuna zakonska zveza priznana na Poljskem. Ta predlog je bil zavrnjen z utemeljitvijo, da poljsko pravo ne dovoljuje sklenitve zakonske zveze med osebama istega spola. Zato bi se z vpisom zadevne listine o sklenitvi zakonske zveze kršila temeljna načela, ki jih določa poljski pravni red.

Zakonca sta to zavrnitev izpodbijala. Poljsko vrhovno upravno sodišče, ki je obravnavalo to zadevo, se je obrnilo na Sodišče. Izvedeti želi, ali je nacionalna ureditev, ki ne omogoča priznanja zakonske zveze med osebama istega spola, ki je bila sklenjena v drugi državi članici, niti tega, da se v ta namen ta listina o sklenitvi zakonske zveze vpiše v matični register, združljiva s pravom Unije.²

Sodišče je opozorilo, da so pravila o zakonski zvezi sicer v pristojnosti držav članic, vendar morajo te pri izvrševanju te pristojnosti spoštovati pravo Unije. Zadevna zakonca pa kot državljana Evropske unije uživata svobodo gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic ter pravico do normalnega družinskega življenja pri uresničevanju te svobode in ob vrnitvi v svojo državo članico izvora. Zlasti **kadar si ustvarjata družinsko življenje v državi članici gostiteljici, med drugim s sklenitvijo zakonske zveze, morata biti gotova, da ga bosta lahko nadaljevala ob vrnitvi v svojo državo izvora.**

Zavrnitev priznanja zakonske zveze dveh državljanov Unije istega spola, ki je bila zakonito sklenjena v drugi državi

članici, kjer sta ta državljana uresničevala svojo svobodo gibanja in prebivanja, lahko povzroči resne upravne, poklicne in zasebne nevšečnosti, saj morata zakonca v državi članici, iz katere izvirata, živeti kot samska.

Zato **je Sodišče razsodilo, da je taka zavrnitev v nasprotju s pravom Unije**. Z njo se ne krši le svoboda gibanja in prebivanja, temveč tudi temeljna pravica do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja³.

Po mnenju Sodišča se z **obveznostjo priznavanja** ne krši nacionalna identiteta niti ne ogroža javni red države članice, iz katere zakonca izvirata. Ta obveznost namreč **ne pomeni, da mora ta država v svojem nacionalnem pravu določiti zakonsko zvezo med osebama istega spola**.

Poleg tega **imajo države članice polje proste presoje, da izberejo načine priznavanja take zakonske zveze**, pri čemer je vpis tuje listine o sklenitvi zakonske zveze le eden od možnih načinov. Vendar je Sodišče poudarilo, da ti načini takega priznanja ne smejo onemogočati ali prekomerno oteževati niti ne smejo diskriminirati istospolnih parov zaradi njihove spolne usmerjenosti, do česar pride, kadar v nacionalnem pravu za te pare ni določen način priznanja, ki je enakovreden načinu, uporabljenem za pare različnega spola.

Zato **ker je vpis edino sredstvo, določeno v poljskem pravu**, ki omogoča, da upravni organi dejansko priznajo zakonsko zvezo, sklenjeno v drugi državi članici, **ga je Poljska dolžna uporabiti brez razlikovanja** za zakonske zveze med istospolnimi osebami in za zakonske zveze med osebami različnega spola.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo in povzetek sodbe, kadar je bil ta povzetek pripravljen](#), sta objavljena na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ Vpis tuje listine o osebnem stanju obsega točen in dobeseden prenos njene vsebine v poljski matični register. Tako se z vpisom ustvari poljska listina o osebnem stanju, ločena od izvirnega akta, katere dokazna moč je enaka listinam o osebnem stanju, izdanim na Poljskem.

² Člen 20 in člen 21(1) PDEU v povezavi s členom 7 in členom 21(1) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.

³ Ta pravica je določena v členu 7 Listine o temeljnih pravicah ter ima enak pomen in obseg kot pravica, zagotovljena v členu 8 Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin. V zvezi s tem je Sodišče med drugim navedlo sodbo z dne 12. decembra 2023 v zadevi Przybyszewska in drugi proti Poljski, v kateri je Evropsko sodišče za človekove pravice ugotovilo, da Poljska ni izpolnila svoje pozitivne obveznosti, da vzpostavi pravni okvir, ki omogoča priznanje in zaščito istospolnih parov.